

Korkeakoulujen tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmän kokous 2014\1

Torstaina 25.9.2014 kello 12-15

Kokoushuone Kalevala, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10, Helsinki

Jäsenet

- Ilmari Hyvönen, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (ryhmän puheenjohtaja)
- Jaana Backman, tutkimuspalvelujohtaja, Itä-Suomen yliopisto
- Jaason Haapakoski, erityisasiantuntija, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Juha Haataja, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Tommi Kangasaho, tietohallintojohtaja, Lahden ammattikorkeakoulu
- Eija Lantta, opintoasiainjohtaja, Lahden ammattikorkeakoulu
- Ilkka Niemelä, provosti, Aalto-yliopisto
- Jussi-Pekka Pispala, tietohallintojohtaja, Tampereen teknillinen yliopisto
- Pertti Puusaari, rehtori, Hämeen ammattikorkeakoulu
- Tuija Raaska, kehityspäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Eva Maria Raudasoja, johtaja, Oulun yliopisto
- Tuomo Rintamäki, tietohallintojohtaja, Metropolia ammattikorkeakoulu
- Ilkka Siissalo, tietohallintojohtaja, Helsingin yliopisto

Asiantuntijat

- Janne Kanner, johtaja, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Klaus Lindberg, johtaja, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy
- Antti Mäki, kehityspäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (ryhmän sihteeri)

Muistio kokouksesta

1. Kokouksen avaus, esittäytymiskierros ja työjärjestyksestä päättäminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12:00.

Esittäytymiskierros

- Hyvönen, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto/OKM, taustana Helsingin yliopiston opiskelijarekisterin päällikkö ja Oodi-konsortion projektipäällikkö; RAKETTI-hankkeessa kokonaisarkkitehtuurin puheenjohtaja; vastuualueena ministeriössä myös opiskelijavalintojen kehittäminen
- Mäki, tiedonvälityksen ja OKM:n toimialueen tiedon tuotannon ja raportoinnin palvelut eli mm. OKM:n tietovarastopalvelut CSC:llä; taustana RAKETTI-Tietohallinto-ohjausryhmän sihteeri
- Backman, puheenjohtaja, Suomalaisten yliopistojen tutkimuspalvelujen yhteistyöverkosto FINN-ARMA, Tutkimuksen tuen ja hallinnon TUHA-verkoston koordinaatioryhmä
- Raaska, avoimen tieteen ja eri tietomallien ja yhteentoimivuuden kehittämistehtäviä, taustana RAKETTI-hankkeen kaikki osat

- Pispa, varapuheenjohtaja, Suomalaisten yliopistojen IT-johtajien verkosto FUCIO
- Lantta, ammattikorkeakoulujen opintohallinnon verkosto, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n opiskelijavalintaprojekti
- Niemelä, aiemmin tutkimuksesta vastaava vararehtori, Suomen yliopistot UNIFI ry:n edustaja
- Raudasoja, Oulun yliopiston koulutuspalvelut, opiskeluun ja opetukseen liittyvät tietojärjestelmät ja palvelut; Oodi-konsortion työvaliokunnan puheenjohtaja; yliopistojen opintohallinnon päälliköiden verkosto OHA-foorumin jäsen
- Puusaari, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n edustaja
- Siissalo, Suomalaisten yliopistojen IT-johtajien verkosto FUCIO
- Tommi Kangasaho, ammattikorkeakoulujen IT-johtajien verkosto AAPA:n varapuheenjohtaja
- Tuomo Rintamäki, ammattikorkeakoulujen IT-johtajien verkosto AAPA:n puheenjohtaja
- Jason Haapakoski, THL, Funetin käyttäjänä OKM:n ulkopuolelta
- Juha Haataja, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto/OKM , vastuulla mm. CSC:n kanssa tehtävä vuosisopimus, Avoimen tieteen ja tutkimuksen ATT-hanke, ICT-dialogi korkeakoulujen kanssa
- Janne Kanner, Funetin johtaja, CSC
- Klaus Lindberg, asiantuntijavieraana, vastuulla CSC:n sopimus OKM:n kanssa

2. Ryhmän asettaminen ja sen taustaa

Ilmari Hyvönen esitteli

- Asettamiskirje (liite 1)
- Korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja OKM:n CSC:ltä korkeakouluille ostamien palveluiden korkeakoululähtöinen ohjaus (liite 2).
  - Taustalla RAKETTI-hanke
  - Jonka tarkoituksena oli luoda yhteinen Opintohallinnon tietojärjestelmä, yhteinen tietovarasto ja tutkimushallinnon järjestelmä ja kehittää kokonaisarkkitehtuuria
  - Hankkeen aika suunta muuttui; kulmineitui korkeakoulujen tietohallintoa käsittelevään muistioon
  - Toinen iso asia taustalla on CSC:n palvelusopimuksen uudistaminen, jossa palvelut jaettiin neljään pääosaan
  - CSC:n palveluista neljässä osassa tarkastelemalla havaittiin, että näille ei ole yhteistä ohjausmallia, jota tässä muistiossa on hahmotelma, miten asiaa järjestettäisiin, mutta muistio jätettiin tarkoituksella luonnokseksi
  - Tämä ryhmä on perustettu muistiossa piirretyn kokonaiskuvan pohjalta, myös muita ryhmiä perustettu
  - Korkeakoulujohdon ICT-kokous kokoavana toimijana, järjestettiin ensimmäisen kerran toukokuussa 2014, ylimmän johdon osallistuminen oli heikkoa
- Ryhmän tehtävä asettamiskirjeen pohjalta
  - Funet-ohjaustehtävä liittyy Funetin jäsenten myötä myös muihin kuin OKM:n hallinnonalan toimijoihin, joista monet ovat tutkimuslaitoksia. Tutkimuslaitoksiin liittyy yleisemmin myös julkaisutiedonkeruun ja tutkimuksen tietohallinnon kehittäminen, jota OKM:n toimeksiannosta yhteistyössä tehdään

1. Todetaan Funet-yhteisön päättäneen, että tämä ohjausryhmä toimii Funet-työvaliokuntana

Keskustelu

- Siissalo: onhan sitä siinä
- Raudasoja: vastuullisten asioiden äärellä, kun julkisia tietojärjestelmiä käytetään ja niihin investoidaan. Meidän pitäisi pystyä yhteistyössä rakentaa näitä järjestelmiä. Tulisi myös osata löytää yhteistä tahtotilaa ainakin tarkastelun pohjaksi, vaikka yksimielisyyttä ei haettaisikaan, jotta saadaan yhteisiä suuntaviivoja ainakin
- Rintamäki: kunnianhimoinen tehtävänanto on onnittelun arvoinen ministeriölle, yllätti. Tämä yhteistyö olisi todella tärkeää, sekä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen että CSC:n kesken, jotta tulevaisuudessa korkeakoulutuksen rahaa IT-asioihin käytettäisiin mahdollisimman viisaasti

3. Korkeakoulujen ICT-palveluiden nykytila ja tavoitearkkitehtuuri

Ilmari Hyvönen esitteli

- CSC:n tuottamien koulutuksen ja tutkimuksen tietohallinto- ja tietoverkkopalveluiden tavoitetila ja rooli korkeakoulujen ICT-palveluiden kokonaisuudessa, tilannekatsaus (liite 3).
- Kokonaisuudessa, joka on korkeakoulujen ICT-arkkitehtuuri, otetaan eritasoisia asioita huomioon
- Arkkitehtuureiden lisäksi on paljon muita huomioitavia asioita ja strategioita, joita tullee huomioda, kun ajatellaan Korkeakoulujen ICT-palveluiden arkkitehtuurien piirtämistä, esimerkiksi Aapan ja Fucion järjestelmäkyselyt ja strategiat tai kirjastojärjestelmäprojekti
- Mitä kaikkea pitää ottaa huomioon nykytilasta tavoitetilaan?
- Miten kuvattaisiin?

Keskustelua

- Haataja: onko esimerkiksi tieteellisen laskennan kokonaisarkkitehtuurissa otettu huomioon kansainväliset yhteiset arkkitehtuurit?
- Siissalo: mikä on CSC:n tuottamien palveluiden rooli tai muiden yhteisten palveluiden rooli pitää nostaa tässä pöydälle. Esim. muualla Euroopassa on korkeakoulujen yhteisiä yrityksiä... Mitä CSC tekee ja mitä jää korkeakouluille. Ihan arkkitehtuureista puhumatta, olisi syytä miettiä, mikä näiden yritysten rooli olisi jatkossa.
- Pispä: toive nousut esille, voisiko korkeakoululaitos laatia yhteiset arkkitehtuuriperiaatteet, jotta jokaisen ei tarvitsisi keksiä niitä erikseen. RAKETTI-hankkeessa Tapani Kella teki luonnoksen KA-periaatteiksi, joita ei kannatta jättää huomiotta. Onko Eduperson skeema arkkitehtuuri vai tietomalli vai mikä?
- Niemelä: miten päin tätä kannattaa tehdä tätä tavoitearkkitehtuurin luomista, tehtäisiinkö ensin korkeakoulujen ICT-arkkitehtuuri ja sitten miettiä vasta palvelutuottajien arkkitehtuuria.
- Kangasaho: Pitäisikö meidän lähteä liikkeelle korkeakoululaitoksen toiminta-arkkitehtuurista, kun ollaan pieni maa, joten kaikkeen ei ole varaa
- Rintamäki: ensin pitäisi miettiä tieto- ja tietojärjestelmäarkkitehtuuria ja sitten palveluiden tuotantoa ja rooleja. Olisiko Fucion ja Aapan strategioissa lähtökohtia nykytilan selvittämiseksi ja siitä tulevaisuuteen linjaamiselle. Korkeakoulujen ICT-johdon kokouksessa Kähkipuro esitti nelikenttäläisen luokittelun arkkitehtuurista hankkeiden ja palvelutapojen ja järjestämisvastuun näkökulmasta. Esim. SURF on Hollannissa jakaantunut neljään selkeään kokonaisuuteen, voisiko niin hahmottaa asiaa myös Suomessa.
- Puusaari: kaupunkifoorumilla alkuvuodesta kiinnittyi huomio siihen, että uusi ja innovaatiot tapahtuu avoimen datan kautta sattumanvaraisesti, ei hallitusti. Pitäisi katsoa, kaikkea avoimen

datan mahdollisuuksien näkökulmasta, mitä voi syntyä vähemmän hallitusti ja tunnistaa lisäksi tiukkaa hallintaa edellyttävät asiat

- Hyvönen:
  - Kuten Siissalo, voidaan suoraan puhua myös palveluista ja niiden tuottajista eikä tarvitse käyttää arkkitehtuurijargonia. Tämän työn tulee kiinnittyä konkretiaan.
  - Kuten Niemelä, tulee lähteä toiminnasta ja tarpeesta, mutta sen lisäksi, että asia etenee alhaalta ylöspäin korkeakouluista ja toisaalta tulee valtakunnalliselta tasolta alaspäin
- Puusaari: aikaa ei ole peräkkäiseen käsittelyyn ja etenemisjärjestykselle vaan asioita on edistettävä rinnakkain
- Lindberg: toimitaan ketterällä johtamismenetelmällä, missä tätä kokoajan suunnataan uudelleen ja tarpeen mukaan oikeaan suuntaan
- Hyvönen:
  - kevään korkeakoulujohdon ICT-kokoukseen mennessä olisi hyvä olla jotain valmista, mitä esittää. Lähdettäisiin liikkeelle listaamalla, mitä on, tarkennetaan mitä nyt on, palveluina ei vain arkkitehtuurina, kahdesta suunnasta, korkeakouluista ja valtakunnan tasolta.
  - Vastuullisena CSC:llä olisi työn edistämässä Mäki ja koordinoitaisiin Fucion ja Aapan kanssa, miten asiaa edistetään.
  - Seuraavaan kokoukseen mennessä pitäisi olla versio.
  - Arkkitehtuuriperiaatteiden kehittäminen voi olla agendassa
- Niemelä: kokonaisuuden kuvaaminen on aika kova homma, ainakin korkeakoulukohtaisesti, olisiko joissain korkeakouluissa tehty kuvaa palveluiden tarjoamisen tavoitetilaa, voitaisiin sitä käyttää aineistona ja lähtökohtana.
- Hyvönen: voitaisiin katsoa Aallon tekemää työtä.
- Rintamäki: Fucion ja Aapan yhteinen KA-SIG on tehnyt paljon yhdessä tätä työtä ja sieltä olisi jotain katsottavaa ja benchmarkattavaa. Myös uusi KA-SIG:n järjestämä edistyneiden kokonaisarkkitehtien koulutus on taas tulossa
- Hyvönen: voitaisiin jatkossa kohdassa 5 ottaa huomioon KA-SIG. Seuraavaan kokoukseen tehtäisiin näiden tapausten sekä Fucion ja Aapan työn pohjalta esitys. Sitä iteroitaisiin sitten, niin että saataisiin jakokelpoinen versio ennen toukokuun ICT-kokousta.

Johtopäätökset

2. Korkeakoulujen ICT-palveluiden nykytilan ja tavoitearkkitehtuurin kuvaamiseksi seuraavaan kokoukseen tehdään Fucion ja Aapan strategiatyön pohjalta alustava runko, jossa huomioidaan tapausesimerkkeinä Aallon tekemä työ sekä KA-SIG. Sitä iteroitaisiin sitten, niin että saataisiin jakokelpoinen versio ennen toukokuun ICT-kokousta. Lähdetään liikkeelle listaamalla, mitä on, tarkennetaan mitä nyt on, palveluina ei vain arkkitehtuurina, kahdesta suunnasta, korkeakouluista ja valtakunnan tasolta. Vastuullisena CSC:llä olisi työn edistämässä Mäki ja koordinoitaisiin Fucion ja Aapan kanssa, miten asiaa edistetään.

4. CSC:n palvelut korkeakouluille

4.1 Yleiskuva OKM:n ja korkeakoulujen ostamista palveluista

Tuija Raaska esitteli

- Esitys (liite 4).

- CSC:n koko asiakkuuden jakautuminen
- FUNET-maksut näkyy kahdessa eli kohdassa. FUNET-osuus kuvassa koko liikevaihdosta on muiden kuin OKM:n maksamalta osalta ja OKM:n osuuden sisällä FUNET on OKM:n maksama osuus FUNET:sta suhteessa OKM:n muihin ostamiin palveluihin

4.2 Sopimusluonnos KTPO:n CSC:ltä vuonna 2015 ostamista palveluista

Klaus Lindberg esitteli

- Esitys (liite 5a,) ja sopimusluonnos (liite 5b).

Keskustelu kohdassa 3.1 Funet ja arkkitehtuuripalvelut

- Hyvönen: Sopimuksen kohta 3.1 on se, johon tältä ohjausryhmältä odotetaan eniten panosta
- Niemelä: tässä on aika erilaisia asioita, Funet on toinen ja nämä arkkitehtuuripalvelut ovat aika erilainen, miten nämä kokonaisuudet kuuluu yhteen ja millaisia nämä ovat
- Hyvönen: tässä yhdistää tämä ohjausryhmä, jolla olisi ohjausrooli kaikkiin näihin asioihin. Näitä voitaisiin käsitellä toki myös erillisinä pääotsikkoina sopimuksessa, jolloin olisi viisi pääotsikkoa
- Rintamäki: tulee miettiä koko KTPO-CSC vuosisopimusta pidemmällä aikavälillä ja lähteä ylemmältä tasolta liikkeelle, kuin menemällä tänne sopimuksen alalukuihin. Voitaisiin ajatella niistä lähtökohdista, mitä EY:n selvitys CSC:n asemasta ehdottaa
- Backman: Miten laatupalavereihin kerätään palveluiden laadusta tietoa, kerätäänkö sitä esimerkiksi korkeakouluista laatupalavereiden käyttöön?
- Hyvönen: palvelukokonaisuuksittain vaihtelee laatutiedon kerääminen, OKM ja CSC vastaavat osiltaan laatutiedon keräämiseksi
- Haataja: monessa kohdassa maksaja ja edunsaaja ovat eri tahoja, lähtökohtaisesti CSC kerää näistä palveluista edunsaajilta tai muuten palvelukokonaisuuksittain määritellyllä tavalla palautetta ja toiveita. Tältä ryhmältä ja näiltä ohjausryhmiltä toivotaan erityisesti toiveita siitä, miten ohjausta tulisi kehittää. Voisiko esimerkiksi laatupalavereita ja ohjausryhmien kokouksia yhdistää vuosittain ainakin yhdeksi yhteiseksi kokoukseksi. Teknisiä indikaattoreita on helppo kerätä, esim. Funetissa on hyvät indikaattorit, mutta laadullista tietoa on vaikea saada.
- Lindberg: asiakaskyselyitä tehdään palvelualueittain systemaattisesti asiakkaille ja tulokset raportoidaan ministeriölle.
- Hyvönen: tietohallinto- ja arkkitehtuuriasioissa palautekäytäntöjä ei ole ollut RAKETTI-ohjausrakenteiden lisäksi
- Niemelä: Raaskan esityksestä näkyi hyvin, että CSC:llä on vuosisopimuksen ulkopuolistakin elämää. Osittain CSC tekee päällekkäisiä asioita korkeakoulujen kanssa ja osittain kilpailee, kuitenkin on sama intressitaho taustalla eli ministeriö, joka ajaa kummankin etua. Miten pitäisi tässä ohjausryhmässä taklata sitä, että CSC tekee asioita, mitä pitäisi tehdä.
- Hyvönen: sopimuksessa sovitaan sopimuksen asioista ja arkkitehtuurissa tulee taklata näitä laajempia asioita. Onko esimerkkiä siitä, missä CSC kilpailee korkeakoulujen kanssa?
- Lindberg: CSC:n strateginen tavoite on olla osa korkeakoulun palveluiden jatkumoa. Tarkoitus on, että CSC:n palvelut ovat näkyvä lisäarvo korkeakoulujen sisällään tuottamille palveluille. CSC:n palvelut ovat OKM:n tuottama lisäarvo ja haluamme jatkossa, että se näkyy korkeakoulujen kilpailukyvyyn välineenä, menestyksen tekijänä.
- Kanner: CSC on korkeakoulujen tietohallinnon palvelukeskus ja haluaa olla sitä jatkossa.
- Rintamäki: CSC:n strategia seuraavan kokouksen asialistalle. Samoin Fucion ja Aapan strategiat. Näitä voitaisiin katsoa yhdessä ja taustamateriaalinen Ernst & Youngin selvitys.
- Hyvönen: toimitetaan Ernst & Youngin selvitys ryhmälle taustamateriaaliksi.

- Pispä: pitää saada se Ernst & Youngin selvitys käsittelyyn, pitäisi selvittää mikä on CSC:n juridinen asema hankintalain kannalta. Esimerkiksi sähköisessä tentissä CSC on yksi osapuoli eikä palveluntarjoaja, mikä tekee roolin entisestään epäselvemmäksi. Palvelut, joita ministeriö ei tue lainkaan, ovat korkeakouluille vaaran vyöhyke, koska niistä voi tulla hankintalaillinen ongelma. Ei tulis tuottaa samassa paikassa palveluita, joita ministeriö tukee ja joita ei tue, vaan mistä asiakkaat maksaa. Pitäisi pitää palvelusta irti tuettu hinta ja tukematon hinta. Kustannusten seuranta pitäisi saada sellaiseksi, että hinnan asetanta saadaan kohdilleen.
- Hyvönen: jatketaan sopimusta eteenpäin, suurin osa kommentteista liittyi asialistan edelliseen kohtaan eikä suinkaan sopimuksen tähän alakohtaan. Juridiset kysymykset ovat sellaisia, jotka on selvitettävä sitä osin kuin on mahdollista.
- Lindberg: tässä on lähdetty liikkeelle siitä, että tämän ohjausryhmän käytössä olisi kokonaiskuva siitä, mistä sopimuksesta puhutaan. Kaikista sopimuksen kohdista on olemassa tiukka kustannusten seuranta ja raportointi. Ongelmia ovat se, miten CSC voi kehittää palveluita ja investoida ja se, miten korkeakoulujen eri lakimiehet tulkitsevat eri tavoin asioita.
- Hyvönen: laintulkinta tapahtuu vasta siinä vaiheessa, kun joku siitä valittaa
- Lindberg: CSC ei ota riskiä vaan korkeakoulut, omistusjärjestelyiden kehittäminen voi olla yksi tapa vaikuttaa korkeakoulujen lakimiesten näkemyksiin.
- Haataja: Ernst & Youngin selvitys on omistajaohjauksesta vastaavan hallintoyksikön asia.
- Hyvönen: asioita voidaan keskustella tässä ohjausryhmässä, vaikka se ei kuuluisikaan KTPO:n tai läsnäolevien virkamiesten toimivaltaan
- Pispä: täällä on Unifin ja Arenen edustajat, ja heidän kautta voitaisiin viedä hankalia asioita eteenpäin ja hakea korkeakoulujen lakimiehille yhteinen näkemys tai useampia
- Siissalo: eikö tällaista yhteistä näkemystä jo ole haettu? Lakimiehiltä saadaan tietysti jokaiselta aina eri näkemys

Keskustelu kohdassa OKM:n tietovarastopalvelut

- Hyvönen: tutkijan identifiointihanke oli RAKETTI-Tietohallinto-ohjausryhmän ajama asia, asialle nimetään oma ohjausryhmä. Tämä ryhmä voisi seurata identifiointihanketta.

Keskustelu kohdassa Tieteen ja kulttuurin kansallisen tietoinfrastruktuurin palvelut

Keskustelu kohdassa Tieteellisen laskennan palvelut

- Niemelä: spektriä alkaa olemaan aika paljon joidenkin otsikoiden sisällä, toisaalta esim. tieteellisen laskennan palveluiden sisällä on aikalailla keskenään erilaisia asioita, jotka eivät ole ihan yhteismitallisia suurteholaskennan kanssa. Konkreettisesti pilvipalvelut ja tallennuskapasiteetti eivät ole enää ihan pelkkää tieteellistä laskentaa, tämä on aluetta, missä korkeakoulut miettii, mistä palvelun saa parhaiten.
- Lindberg: tässä osiossa pilvipalvelu tarkoittaa nimenomaan tieteellisen laskennan pilvikapasiteettia eikä geneeristä infraa. On keskusteltu, voisiko samaa infraa käyttää johonkin muuhunkin korkeakoulujen palveluihin.
- Niemelä: puhuin kokonaisuudesta, tästä ei käynyt selville, mistä pilven siivut koostuu ja, että kyse on erityisesti tieteellisen laskennan palvelusta

Yleiskeskustelu

- Raudasoja: tämä sopimuksen esittäminen tekee hyvin läpinäkyväksi, mistä on kyse ja palvelee tätä keskustelua erittäin hyvin. Sopimus on tässä nykytilassa hyvä. Oodi-konsortiossa olemme

kehittäneet CSC:n kanssa hyvän mekanismin, missä hyvä läpinäkyvyys kaikkeen on saatu aikaiseksi. Läpinäkyvyys on erittäin tärkeää ja opettanut esimerkiksi kiinnittämään huomiota opiskelun ja opetuksen palveluihin eikä opintohallintoon.

- Hyvönen: summia näistä ei nyt ole esittää, koska OKM:llä ei ole vielä varmaa tietoa käytettävissä olevista resursseista, mutta arvio on, että tasot ovat vastaavia kuin tähän asti. RAKETISTA jääneissä arkkitehtuuriasioissa ym. on tason kevyttä laskua
- Pispä: Tieteen ja kulttuurin kansallisen tietoinfrastruktuurin palvelut ovat selkeitä leikkauskohtia tämän ohjausryhmän tehtävien kanssa. Nämä ovat palveluita, joita korkeakouluissa ei vielä ole itse tehty. Nyt kannattaisi käyttää hyödyksi tätä mahdollisuusikkunaa hakea yhteistä tapaa tuottaa palvelut, koska esimerkiksi HAKA:ssa saatiin suuret säästöt, kun tehtiin yhdessä ennen kuin tehtiin korkeakouluissa erikseen.
- Haataja: tätä asiaa voitaisiin käsitellä tällä ohjausryhmällä tuomalla Tieteen ja kulttuurin kansallisen tietoinfrastruktuurin palvelut eri näkökulmista esille tähän ryhmään.
- Hyvönen: näyttää olevan vaikea käsitellä sopimusta, jos ei tiedetä kokonaiskuvaa siitä, mitä korkeakoulu tarvitsee, tuottaa ja tekee. Näistä viitatuista tai esille otetuista päällekkäisyyksistä minulla ei ole tietoa, mutta sellaisista voitaisiin toimittaa näkemyksiä seuraavan kokouksen valmistelun pohjaksi ja kokoukseen valmisteltavassa kokonaiskatsauksessa.
- Rintamäki: koska summat tulee ja mikä tämän ryhmän rooli on siinä keskustelussa?
- Haataja: lokakuun puolella välissä KTPO:n osaston johto keskustelee ja CSC:n johto sopii summista
- Hyvönen: ei ole valmista näkemystä siitä, miten näihin numeroihin voisi ottaa kantaa. Tämän ryhmän toiminnan aloittamisen viivästyminen
- Siissalo: on ok jättää sopimuksen käsittely enemmän seuraavalle kierrokselle ja sitten on tärkeä mennä monissa siivuissa hyvinkin syvälle, kuten levytila tai Funetin tuottamat lisäpalvelut. Tarvitaan työryhmiä pohtimaan tarkasti näitä asioita. Ei haittaa, jos nyt valmistuva sopimus menee vanhalta pohjalta.
- Hyvönen: näin mennään, toki sopimusten sisälle voidaan mennä myös vuoden aikana. Käytännön hankaluus on, että sitten kun on numerot, ne on lopullisia.
- Kanner: euroja tärkeämpi on kommentoida asioita, kuten enemmän tätä tai vähemmän tätä, sitten katsotaan taloutta ja säädetään euroja tehtävien tasolla
- Hyvönen: Voidaan tuoda myös uusia asioita. Fucion kautta tuotu esille esimerkiksi kirjastojärjestelmän toteuttamisen tukeminen ja MOOC-järjestelmän kehittäminen, tällaisia voitaisiin täsmentää.
- Rintamäki: Opintohallinnon pitäisi olla muutakin kuin hallintoa eli opiskelun ja opetuksen tukemista. Tällä kentällä yhteinen toiminta on vähäistä ja resursseja tarvittaisiin lisää.
- Hyvönen: tähän on nyt digitalisoituvan opiskelun ja opetuksen tuessa varattu resursseja lähinnä selvityksiin.
- Siissalo: MOOC-ratkaisut ovat hyvin kalliita eikä niitä siksi kannata lähteä ainakaan kustannuksia selvittämättä ennen kuin korkeakoulu laittavat itse ja erikseen kalliilla infroja pystyyn
- Hyvönen: Norjan OKM:n 100-raportti MOOC's for Norway, löytyy ja lähetetään ohjausryhmälle. Tällaisia asioita voidaan selvittää.

Johtopäätökset

3. Korkeakoulujen ICT-palveluiden nykytilan ja tavoitearkkitehtuurin kuvaamisen luonnoksessa seuraavaan kokoukseen huomioidaan näkemykset mahdollisista päällekkäisyyksistä CSC:n ja korkeakoulujen palveluissa, pyydetään näitä näkemyksiä ohjausryhmän jäseniltä

4. Jaetaan voimassa oleva KTPO-CSC sopimus ja Ernst & Youngin selvitys ryhmälle

4.3 Funetin esittely

Janne Kanner esitteli

- Esitys (liite 6a, liite 6b, liite 6c, liite 6d; liitteet 6b, 6c 6d ovat luottamuksellisia).

Keskustelu kustannusten jakautumisesta

- Kanner: Tampereen opiskelija-asuntosäätiö päätti erota Funetista vastalauseena kustannustenjakotyöryhmän
- Rintamäki: olisi hyvä saada henkilötyövuodet
- Kanner: rahoitusta tulee lisäksi EU-hankkeista, joissa ministeriö kustantaa omarahoitusosuuden sekä lisäksi ministeriö kustantaa investoinnit, keskimäärin noin miljoonalla eurolla vuodessa
- Pispä: näkykö tässä GEANT-kulut
- Kanner: investoinnit ei näy Funetin eikä Geantin osalta
- Pispä: olisi hyvä nähdä myös investoinnit samassa kokonaisuudessa. Suurin kulu menee kotimaan verkon kustannuksiin, esim. Eduroam, jonka vähäisestä käytöstä on puhuttu, on vain prosentteja.
- Backman: mitkä lisäpalvelut tuottavat positiivisia yllätyksiä?
- Kanner: positiivisia yllätyksiä tuottaneet pääosin lisäyhteydet jäsenyyteen kuuluvan pääyhteyden lisäksi, esim. varayhteyksiä, toimipisteiden yhdistämisiä, tutkimuskohteiden yhdistäminen. Reititin palvelu on toinen aktiivisesti avaimet käteen käynyt lisäpalvelu, koska sen operointi vaatii erikoisosaamista korkeakoulun sisäisen verkon operointiin verrattuna. Hankaluuksia on videoviestintäpalvelu, erityisesti silta, koska Adobe Connect kantaa itse itsensä. Funetboxista ei osaa sanoa, lähteekö se lentoon vai ei, tällä hetkellä näyttää että ei
- Niemelä: mitkä ovat henkilöstökulujen osuus tietoliikennepalveluista?
- Kanner: tietoliikennepalvelut ovat pääasiassa kuitukustannuspohjaista, henkilöstökulut on vajaan viidenneksen, päivitystys on verkon operoinnissa ympärivuorokautista, lisäksi kehitetään verkon tutkimusverkkokäyttöä. Terena tuottaa vuosittain arvioinnin, missä näkyy, että Suomen kustannukset on keskimääräistä pienemmät ja käyttö on keskimääräistä suurempaa
- Pispä: toivoisin, että uusista palveluista päätettäisiin tässä ohjausryhmässä eikä asioita tulisi vuosisopimuksesta
- Hyvönen: olisi syytä pitää palvelutoiveista ja aihioista listaa jatkossa
- Kanner: liittyy käsitykseen tavoitearkkitehtuurista
- Rintamäki: tarvitaanko erikseen teknistä työvaliokuntaa tämän ohjausryhmän tueksi?
- Kanner: ei erikseen tarvetta ohjausryhmästä erotetulle tekniselle työvaliokunnalle, myöskään aiempi työvaliokunta ei käsitelly kovin teknisiä asioista, käytettävissämme on kuitenkin neljä asiantuntijataso yhteistyöryhmää.
- Hyvönen: todetaan, että nykyiset yhteistyöryhmät raportoivat jatkossa tälle ohjausryhmälle, mutta miten työ pitäisi käsitellä tai delegoida jatkossa muualle? Todetaan, että Funet-työvaliokunnan perintö -kalvon asiat käsitellään jatkossa tässä ryhmässä. Mikä olisi järkevä kojelauta tälle ohjausryhmälle?
- Kanner: esim. vuosittainen eikä joka kertainen katsaus käyttöön ja laatuun, kustannuksia voisi seurata budjetointi ja toteumavaiheissa
- Pispä: ja se benchmarkki
- Kanner: ministeriö seuraa lisäksi palvelua laatupalaverereissa

- Niemelä: palveluiden osalta ehdotan, että ei inkrementaalisesti niitä seurata vaan käsiteltäisiin yhdessä, kokonaiskuvana ja esim. vuositasolla
- Hyvönen: erityisesti, koska on subventoituja ja subventoimattomia palveluita, on käsiteltävä palveluita kokonaisuudessa
- Siissalo: pitäisi olla asiantuntijatasoin ihmisiä CSC:llä, jotka linjaavat, mitä palveluita tehdään ja ei tehdä. Esimerkiksi lopetataanko silta ja Funet ja otetaan tilalle Office 365 ja Lync, joita puuhataan nyt monessa korkeakoulussa.
- Kanner: asiat tulee toki ohjausryhmään valmiina esityksenä
- Pispä: päätetään täällä siten, että ehtii vielä vaikuttaa eikä vain kypsänä päätösasiana
- Hyvönen: kun syntyy yksittäinen tilanne, niin katsotaan sitten sen kohdalla kokonaisuus
- Niemelä: onko nyt lähteneille opiskelija-asuntoloille rakennettu erikseen yhteyksiä, jotka nyt jää turhiksi
- Kanner: on, mutta nämä ovat olleet nettomaksajia
- Hyvönen: koska on yleensä alkanut seuraavan vuoden valmistelu ja millainen sen työ rakenne on ollut?
- Kanner: vuosina, kun on ollut erityisiä toiveita esim. kustannusten jaon periaatteista, on tätä varten nimitetty kustannustenjakotyöryhmä. Muutoin kustannustenjakoesitys tehdään kevääseen mennessä ja kiinnitetään viimeistään elokuussa.
- Hyvönen: onko tarpeen asettaa kustannustenjakotyöryhmää vuotta 2016 varten tai muita erityistarpeita, joita varten tarvitsi asettaa työryhmä.
- Rintamäki: Aapan puolella on noussut esille muutama vuosi sitten, että pienet korkeakoulut tarvitsisivat halvempia palveluita mieluummin normipalveluntarjoajilta, mutta nyt näyttäisi, että tällaisiin kustannuskeskusteluihin ei enää olisikaan tarvetta.
- Pispä: Fucion työvaliokunnan käsitys on, että ei ole tarvetta muuttaa nyt mitään. Juttelen vielä TOAS:n edustajien kanssa.
- Siissalo: Näillä hinnan alennuksilla saatiin lakaistua maton alle kytevä riita, kyllä se sieltä tulee vielä takaisin.
- Kanner: valmistelen siis seuraavan kustannusten jaon virkatyönä
- Kangasaho: ammattikorkeakouluilla on paljon taustallaan myös toista astetta, jossa opiskelijan hinta on 8 euroa, missä korkeakoulun käyttäjä on 4 euroa vuodessa, joten tässä on potentiaalia uudelle riidalle ja este lisäkäyttäjien tulolle toiselta asteelta. Toisen asteen käyttäjille palveluiden tarjoaminen olisi järkevää, kun infra on olemassa.
- Pispä: normaalikoulut on samassa asiassa kuin toisen asteen käyttäjä.

Johtopäätökset

5. Nykyiset Funetin yhteistyöryhmät raportoivat jatkossa tälle ohjausryhmälle
6. Ohjausryhmä käsittelee jatkossa aiemmalta Funet-työvaliokunnalta periytyneet asiat
  - Säännöt ja periaatteet
    - jäsenkriteerit
    - käyttösäännöt
    - sopimuspäivitykset
  - Kustannusjaon periaatteet
  - Palveluvalikoiman muutokset
    - uudet hankittavat tai kehitettävät palvelut
    - palvelumuutokset
    - poistuvat palvelut

- Linjaukset ja kannanotot (?)
  - esim. TV-lähetys verkossa tutkimuksen ja opetuksen tarpeisiin
- Palvelujen laadun ja käytön seuranta (kuinka jatkossa ?)
  - kuukausiraportit
  - palvelukokonaisuuksien vuosikatsaukset (esim. tietoturva)
- 7. Käsiteltäessä palveluvalikoiman muutoksia, käsitellään aina kaikki palvelut samalla kertaa
- 8. Nyt ei ole tarvetta valmistella muutoksia Funetin kustannusten jaon periaatteisiin

5. Korkeakoululaitoksen kokonaisarkkitehtuuri

Ei käsitelty

6 Korkeakouluihin kohdistuvat tietohallinnolliset vaatimukset

Ei käsitelty

7 Tulevien kokouksien agenda ja asiantuntijoiden kutsuminen

Seuraava kokous

- 28.11.2014 Perjantaina kello 12-15, käsiteltäviä asioita
  - Funetin ohjaus pysyvänä asialistan kohtana
  - Ernst & Youngin selvitys CSC:n asemasta
  - CSC:n strategia, AAPA:n ja FUCIO:n strategiat
  - ICT-arkkitehtuuriluonnos nykytilan kuvan pohjalta
  - Ehdotus seuraavien kokousten agendoista ryhmän toimintasuunnitelmaksi

Johtopäätökset

9. Ryhmän varapuheenjohtajaksi valittiin Haataja
10. Sijaisen voi lähettää henkilökohtaisesti omasta organisaatiosta tai nimetä edustamastaan taustaverkostosta, mieluummin taustaverkostosta. Ensisijaisesti sijainen nimetään taustaverkostosta
11. CSC on nimennyt johtaja Janne Kannerin ohjausryhmän pysyväksi asiantuntijaksi ja kehityspäällikkö Antti Mäen ohjausryhmän sihteeriksi, CSC nimeää tarvittaessa näiden henkilöiden sijaisen
12. Ohjausryhmän työalueella Confluence-wikissä henkilökohtaisen tunnistuksen perusteella ohjausryhmän jäsenille ja mahdollisille nimetyille sijaisille jaetaan liitteet, jotka eivät ole julkisia, muutoin ohjausryhmän kaikki aineistot ovat julkisia ja ne on tarkoitettu erityisesti taustaverkostojen käsittelyyn
13. Ohjeena matkakuluista ohjausryhmän jäsenen organisaatio voi laskuttaa matkakulut jälkeen päin CSC:ltä, maksetaan lähtökohtaisesti valtion matkustussäännön mukaisesti matkakulut, ei yöpymisiä. CSC toimittaa matkakuluista kirjallisen ohjeen.
14. Seuraavassa kokouksessa 28.11.2014 Perjantaina kello 12-15, käsiteltäviä asioita
  - Funetin ohjaus pysyvänä asialistan kohtana
  - Ernst & Youngin selvitys CSC:n asemasta
  - CSC:n strategia, AAPA:n ja FUCIO:n strategiat
  - ICT-arkkitehtuuriluonnos nykytilan kuvan pohjalta

- Ehdotus seuraavien kokousten agendoista ryhmän toimintasuunnitelmaksi. Alkuvuodesta käsitellyssä edellisen vuoden raportointi Funetista

7.1 Kokoukset vuonna 2015

15. Vuoden 2015 kokouksien ajankohdista kysytään doodlella, useampi vaihtoehto kuukaudessa

16. ICT-johdon kokouspäivä tulisi asettaa lukkoon mahdollisimman pian

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 14:52

Asialista, päätöslista ja muistio liitteineen on julkaistu osoitteessa:

https://confluence.csc.fi/display/tictor/2014_09_25+Korkeakoulujen+tietohallinto+ja+ICT-ohjausryhma